

108485 Klacht over veilig schoolklimaat. School heeft signalen over pesten voldoende serieus behandeld. Straffen van de pester sluit niet aan op methodes van De Vreedzame School

ADVIES

inzake de klacht van:

[Klagers], wonende te [woonplaats], ouders van [leerling], klagers

tegen

[Directeur] van [de school], gevestigd te [vestigingsplaats], verweerster

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 26 oktober 2018, ingekomen op 1 november 2018 en aangevuld op 2 januari 2019, hebben klagers op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerster ingediend met de volgende inhoud:

Klagers klagen erover dat de school geen veilige schoolomgeving aan hun zoon heeft geboden. Zo heeft de school niet adequaat opgetreden tegen het pestgedrag en de mishandelingen jegens hun zoon.

Verder klagen klagers erover dat de school hen heeft tegengewerkt bij het vinden van een andere school voor hun zoon.

Op 4 februari 2019 heeft verweerster een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 27 februari 2019 te Utrecht.

Klager is op de zitting verschenen.

Verweerster is eveneens ter zitting verschenen. Zij werd vergezeld door [leerkracht en coördinator] De Vreedzame School, en [beleidsmedewerker] onderwijs van [schoolbestuur], het bevoegd gezag van [de school], als informanten.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Klager heeft daartoe een pleitnotitie overgelegd.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[Leerling], geboren op [geboortedatum] 2018, is bekend met Development Coordination Disorder (DCD).

[Leerling] is in oktober 2014 in groep 2 op [de school] (hierna: de school) ingestroomd vanuit een andere basisschool. In het schooljaar 2018-2019 zit [leerling] in groep 6.

De school werkt volgens de methodes van De Vreedzame School.

In het schooljaar 2016-2017 is in de klas van [leerling] de zogenoemde Move2learn training verzorgd, een cognitieve vaardigheidstraining.

Bij brief van 11 april 2018 aan school gaven klagers aan school geen veilige plek meer te vinden voor [leerling] omdat hij wordt gepest. Zij menen dat de school in plaats van de pestkop aan te pakken, vindt dat degene die gepest wordt moet veranderen. Op 13 april 2018 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen klager en de school waarin afspraken gemaakt zijn. De afspraak was onder meer dat [leerling] een mediatiegesprek aangaat met de medeleerling met wie er op 10 april 2018 een voorval is geweest. Ook is afgesproken dat er minimaal één keer per week een zogenoemd Kindgesprek plaatsvindt tussen de leerkracht en [leerling]. In dit gesprek bood klager zijn excuses aan voor zijn gedrag jegens de leerkracht van [leerling].

Op 11 oktober 2018 vond er een incident plaats in de kleedkamer bij de gymles tussen [leerling] en een medeleerling. Na dit incident hebben klagers [leerling] ziek gemeld. Bij brief van 12 oktober 2018 heeft verweester klager een officiële waarschuwing gegeven voor onacceptabel gedrag naar leerlingen en leerkrachten toe. Tevens werd klager uitgenodigd voor een gesprek op school op 15 oktober 2018. Dit gesprek heeft niet meer plaatsgevonden. Sinds november 2018 zit [leerling] op een andere school.

VISIE PARTIJEN

Klagers

[Leerling] is een kwetsbare jongen die zich volledig inzet. Klagers zijn niet negatief over de school in zijn geheel, maar wel over het feit dat de school niets heeft gedaan tegen het pesten van [leerling]. [Leerling] is nooit zelf begonnen en heeft geen aanleiding gegeven voor de incidenten die zich hebben voorgedaan. De school geeft een veel te rooskleurig beeld dat de samenwerking met de ouders goed is verlopen. Dat is niet zo, vanaf groep 4 is al sprake van pesten.

Klagers vinden het schandalig dat de school nu de schijn wekt dat het allemaal een wisselwerking is. Dat is niet het geval, [leerling] is nooit de aanstichter geweest. De school verdraait ook zaken: zo zegt de school dat zij [leerling] heeft voorgesteld om een spreekbeurt te houden over DCD, maar dat is op initiatief van [leerling] zelf gebeurd. Klagers hebben [leerling] na het laatste incident in oktober 2018 thuisgehouden omdat zijn veiligheid in gevaar kwam en de school onvoldoende optrad tegen pesten. De school had het pestprotocol moeten inzetten, omdat er structureel gepest werd en er zelfs sprake was van mishandeling. De jongen die [leerling] veel heeft gepest, zorgt ook nu nog voor problemen in de groep.

De gymleerkracht had beter moeten opletten, dan was het incident op 11 oktober 2018, waarbij een medeleerling [leerling] drie klappen heeft gegeven, nooit gebeurd. Klager geeft aan dat hij gefrustreerd was omdat de gymleerkracht de deur tegen zijn hoofd duwde en zag dat [leerling] erg overstuurd was.

Klager heeft echter niet buitenproportioneel gereageerd. Als het echt zo erg was, is het vreemd dat de leerkracht pas na 4 weken, nadat klagers de klacht had opgesteld, aangifte tegen hem heeft gedaan. Klager heeft ervoor gekozen om daarna niet meer het gesprek met school aan te gaan vanwege de doodsbedreigingen die hij heeft gehad van de vader van de medeleerling die zijn zoon heeft mishandeld.

De school weigert op te treden en strafmaatregelen te nemen naar de dader. Ook is het ernstig dat de leerlingen zonder begeleiding naar de sporthal gingen en dat er geen toezicht bij de gymlessen was.

De school had naar een andere school moeten zoeken, dat staat in het stroomschema Passend Onderwijs. [Leerling] had eigenlijk naar een andere school gewild. Die school had tegen klagers gezegd dat dit mogelijk was en dat er geen wachtlijst was. Nadat deze nieuwe school contact had opgenomen met school, bleek [leerling] daar toch niet terecht te kunnen.

De school heeft gefaald en is ernstig tekort geschoten. Dit alles heeft grote impact op het gezin gehad en [leerling] is een stuk angstiger geworden. Klager weet niets van een waarschuwing die hij in april 2018 zou hebben gekregen.

Verweerster

Het verwijt dat klagers de school maken is ernstig en onterecht. Verweerster maakt zich ook zorgen over [leerling] die nu op zijn derde basisschool zit. De school werkt volgens de principes van De Vreedzame School waarbij het herstellen van de relatie centraal staat en waarbij de leerlingen leren dat zij hierin een eigen verantwoordelijkheid hebben. In de gevallen waar [leerling] bij betrokken was, is ook zo gehandeld en is [leerling] ondersteuning geboden bij de gesprekken/oplossingen tussen hem en de andere leerling(en). Omdat er geen sprake was van structureel pesten, is het pestprotocol niet in werking getreden. Pestgedrag wordt absoluut niet getolereerd door school.

De school heeft er de afgelopen jaren alles aan gedaan om [leerling] op een doeltreffende manier te begeleiden en te ondersteunen, ook in zijn welbevinden. Er zijn vanaf het moment dat hij op school kwam goede contacten tussen school en klagers. Ook was er constructief overleg over de specifieke onderwijsbehoefte van [leerling] in verband met zijn motorische ontwikkeling en het mogelijk pesten in combinatie met het te snel ergens op reageren van [leerling]. Er waren vanuit school korte lijnen met klagers en de hulpverlening.

Door de ingezette extra ondersteuning thuis en op school was er een enorme vooruitgang bij [leerling], ook op sociaal-emotioneel vlak. Daarvan was vooral sprake na een sociaal cognitieve vaardigheidstraining in 2016-2017, die was ingezet omdat de groep in zijn geheel wat extra ondersteuning behoefde. In die jaren daarna ontstond er echter steeds vaker een verschil van mening tussen klagers en de school over de afhandeling van incidenten die plaatsvonden tussen [leerling] en andere leerlingen. Klager was vaak van mening dat de andere leerling schuldig was en bestraft moest worden. De school ging juist met behulp van mediators uitzoeken wat een ieders rol in het conflict was. Daardoor merkte [leerling] dat het goed is om dingen met elkaar te bespreken. In de praktijk bleek vaak dat ook [leerling] een actieve rol had

in deze conflicten, maar zich onvoldoende bewust was van zijn eigen gedrag en het effect daarvan op andere kinderen. Er zijn informatieavonden geweest over de methode De Vreedzame School, maar daar zijn klagers nooit geweest. Klager heeft zich een aantal malen zeer intimiderend en vijandig opgesteld. Dit had tot gevolg dat de directeur hem in april 2018 een waarschuwing heeft gegeven en afspraken met klager heeft gemaakt hoe in dergelijke situaties te handelen. Klager heeft buitenproportioneel gereageerd na het incident op 11 oktober 2018; hij was agressief tegen de andere leerling en de vakdocent, hetgeen grote impact op hen en op de aanwezige leerlingen heeft gehad. Vervolgens heeft hij geweigerd het gesprek aan te gaan met school zodat verweester niet de mogelijkheid heeft gehad om uit te zoeken wat er is voorgevallen. Na het incident heeft klager [leerling] ziek gemeld en thuis gehouden en een andere school gezocht. Mogelijk had de school meer moeten investeren in de relatie met klagers om [leerling] op school te kunnen houden.

De school heeft klagers uiteraard niet tegengewerkt bij het vinden van een andere school; er is een overdrachtsformulier ingevuld en het dossier is uitgewisseld.

Desgevraagd geeft verweester aan dat de leerkracht de leerlingen begeleidt naar de sporthal en ze dan overdraagt aan de vakdocent. Als het nodig is, dan blijft de eigen leerkracht ook bij de gymles.

3. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Het waarborgen van een veilig schoolklimaat vormt een wezenlijk onderdeel van het onderwijs waarbij iedere school een vergaande inspanningsplicht heeft. Zo zal een school adequaat op incidenten moeten reageren.

Als een leerling zich niet veilig voelt op school, wil dat op zichzelf nog niet zeggen dat de school tekortgeschoten is in het bieden van veiligheid. Bij interacties tussen leerlingen is niet alles immers te voorkomen. Een klacht over het onvoldoende bieden van veiligheid en niet adequaat optreden tegen pesten zal daarom pas gegrond kunnen worden verklaard als er sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de school.

De school werkt met de methodes van De Vreedzame School. Als er zich conflicten voordoen zullen de leerlingen eerst proberen om daar, met behulp van mediators, zelf uit te komen. Er wordt aldus ingezet op bemiddelen en het herstellen van de relatie en niet op het (be)straffen van leerlingen.

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting is bij de Commissie de indruk ontstaan dat klagers, die van mening zijn dat [leerling] structureel wordt gepest, van de school hadden verwacht dat deze de door hun zoon aangewezen dader in een conflict had bestraft in plaats van dat hun zoon moest nadenken en praten over zijn rol in het voorval.

De verwachtingen van klagers lijken in zoverre niet aan te sluiten op de methodes van De Vreedzame School. Ook hebben beide partijen andere verwachtingen ten aanzien van de communicatie. Waar klager hecht aan schriftelijke communicatie en verslaglegging, wil school juist het gesprek aangaan. De Commissie constateert dat hierdoor een fundamenteel verschil van inzicht is ontstaan over wat onder pesten wordt verstaan en wat adequaat optreden is.

Nu school een adequaat voorlichtingsaanbod aan klagers heeft gedaan inzake de methodes van De Vreedzame School, acht de commissie het ontstane verschil van inzicht niet aan de school verwijtbaar.

De door de school gehanteerde methodes geven, tezamen met het pestprotocol dat de school hanteert, voldoende waarborgen voor een veilig schoolklimaat. Dat laat echter onverlet dat zich incidenten kunnen voordoen waarbij leerlingen zijn betrokken. Het is de Commissie gebleken dat de school, als er onenigheid is tussen leerlingen, de methode van De Vreedzame School zorgvuldig heeft toegepast door met de betrokken leerlingen een mediatiegesprek aan te gaan. Hoewel klagers stellen dat er sprake is van structureel pesten, weerspreekt verweerster dat. Uit het overgelegde logboek blijkt juist dat [leerling] qua welbevinden steeds meer vooruit ging. Nadat klagers in april 2018 een brief aan school hadden gestuurd met daarin het signaal dat [leerling] zich niet meer veilig zou voelen op school, heeft de school klagers meteen de volgende dag uitgenodigd voor een gesprek en zijn er concrete afspraken gemaakt. Aldus heeft de school dit signaal voldoende serieus behandeld. Daarnaast is gebleken dat de school eerder al had ingezet op het sociaal weerbaarder maken van [leerling] en groepsbreed een sociaal cognitieve vaardigheidstraining heeft gegeven om de sfeer in de klas, die op dat moment niet optimaal was, te verbeteren.

Ten aanzien van het laatste incident op 11 oktober 2018 staat vast dat klagers niet zijn ingegaan op de uitnodiging van school om hierover het gesprek aan te gaan en dat [leerling] vervolgens naar een andere school is gegaan. Hiermee is verweerster de kans ontnomen om het onderzoek naar dit incident daadwerkelijk op te starten. Dat er sprake zou zijn geweest, zoals klagers stellen, van onvoldoende begeleiding van de leerlingen naar en toezicht op de gymles, is de Commissie niet gebleken. Verweerster heeft dat gemotiveerd weersproken.

Op grond van het bovenstaande komt de Commissie tot het oordeel dat de school voldoende heeft gedaan om [leerling] een veilig schoolklimaat te bieden, althans dat niet is gebleken dat de school onvoldoende adequaat heeft opgetreden tegen mogelijk pestgedrag. De klacht is in zoverre ongegrond.

Ten aanzien van het klachtonderdeel, dat de school klagers heeft tegengewerkt bij het vinden van een andere school, overweegt de Commissie als volgt. Zoals reeds ter zitting aangegeven, lijkt hier sprake van een misverstand. Het stroomschema Passend Onderwijs, waarnaar klagers verwijzen, ziet op een andere situatie, te weten dat een leerling pas van school kan worden verwijderd als de school een andere passende school heeft gevonden die bereid is om de leerling in te schrijven. [Leerling] hoefde echter niet van school, dat is een keuze van klagers geweest. [Leerling] is door school niet verwijderd. Dat de school van eerste voorkeur [leerling] uiteindelijk niet heeft toegelaten, is verweerster niet aan te rekenen. De school heeft meegewerkt aan het opstellen van een overdrachtsdossier om ervoor te zorgen dat [leerling] op zijn nieuwe school de juiste ondersteuning kon krijgen. Daarmee is niet gebleken dat de school klagers heeft tegengewerkt. Ook dit klachtonderdeel is ongegrond.

4. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 18 maart 2019 door mr. A.A.A.M. Schreuder, voorzitter, mr. drs. G.W. van der Brugge en drs. C.T.M. Jaartsveld, leden, in aanwezigheid van mr. R.M. de Bekker, secretaris.

mr. A.A.A.M. Schreuder
voorzitter

mr. R.M. de Bekker
secretaris